

Національна асоціація адвокатів України
Рада адвокатів Одеської області

КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА ЯК НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗАСІБ ЮРИДИЧНОГО ЗАХИСТУ: ЮРИДИЧНІ НАСЛІДКИ

Дмитро Терлецький
адвокат, к.ю.н., доцент
липень 2019

Закон України від 02.06.2016 № 1401-VIII
«Про внесення змін до Конституції України
(щодо правосуддя)»
набрав чинності 30 вересня 2016 року

Кожному гарантується право звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених цією Конституцією, та у порядку, визначеному законом.

частина четверта статті 55 Конституції України

Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України. Конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано.

стаття 151¹ Конституції України

публічний інтерес
VS
приватний інтерес

**ЯКИМИ Є ПРАГНЕННЯ ОСОБИ,
ЯКА ЗВЕРТАЄТЬСЯ ІЗ
КОНСТИТУЦІЙНОЮ СКАРГОЮ?**

**ЧИ МОЖЕ КОНСТИТУЦІЙНА
СКАРГА PER SE ЗАДОВОЛЬНИТИ
ПРАГНЕННЯ ОСОБИ-ЗАЯВНИКА?**

ВВАЖАЮ, ЩО - НІ, НЕ МОЖЕ!

ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ
ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ АБО
ВИКЛЮЧНИМИ ОБСТАВИНАМИ

Дмитро Терлецький

стаття 361 КАС України
стаття 320 ГПК України
стаття 423 ЦПК України

встановлена Конституційним Судом України
неконституційність (конституційність) закону, іншого
правового акта чи їх окремого положення, застосованого (не
застосованого) судом при вирішенні справи, якщо рішення
суду ще не виконане

встановлена Конституційним Судом України
неконституційність закону чи його окремого положення,
застосованого судом при вирішенні справи,
якщо рішення суду ще не виконане

встановлена Конституційним Судом України
конституційність закону чи його окремого положення,
не застосованого судом при вирішенні справи,
якщо рішення суду ще не виконане

стаття 459 КПК України

встановлена Конституційним Судом України
неконституційність, конституційність закону, іншого
правового акта чи їх окремого положення, застосованого
судом при вирішенні справи

ЯКЩО РІШЕННЯ СУДУ ЩЕ НЕ ВИКОНАНЕ

Дмитро Терлецький

законопроект 8620

про внесення змін до деяких законодавчих актів
щодо відновлення конституційних прав громадян
на справедливий суд

Закони, інші акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність, якщо інше не встановлено самим рішенням, але не раніше дня його ухвалення (ч. 2 ст. 152 Конституції).

«...рішення Конституційного Суду України не має ретроактивності та змінює законодавче регулювання лише для правовідносин, що матимуть місце з дати ухвалення рішення» (§29)

Постанова Верховного Суду у складі
колегії суддів Касаційного адміністративного суду
від 16.05.2019 по справі №820/2640/17

«на дату виникнення спірних правовідносин у цій справі, а також під час розгляду цієї справи в суді, правове регулювання було іншим, а позаяк рішення Конституційного Суду України має перспективну дію, відповідач діяв в межах правового поля і керувався наведеними чинними на той момент положеннями законодавства. ... За таких обставин, Рішення Конституційного Суду України від 25.04.2019 у справі № 3-14/2019 на спірні правовідносини не може вплинути, оскільки правовідносини у даній справі виникли до прийняття такого рішення»

Ухвала Восьмого
апеляційного адміністративного суду
від 06.05.2019 по справі № 857/В-2/19

2540/2686/18

818/1793/18

за період з 15.12.2017 по 31.05.2019

Пленум Верховного Суду шість разів (sic!)
визнав відсутність обґрунтованих підстав
для звернення до Конституційного Суду
України з конституційними поданнями
щодо конституційності правових актів

станом на 24.06.2019 Секретаріатом
Конституційного Суду України зареєстровано
1539 конституційних скарг; органами
Конституційного Суду України відкрито
конституційне провадження по справі за 73
конституційними скаргами

Матеріальна чи моральна шкода, завдана фізичним або юридичним особам актами і діями, що визнані неконституційними, відшкодовується державою у встановленому законом порядку (ч. 3 ст. 152 Конституції).

справа № 686/6775/18

справа № 686/23445/17

25. У цій справі заявниця зверталась до національних судів з вимогою вирішити її спір щодо пенсії з органами соціального забезпечення. Заявниця посилалася, зокрема, на положення статті 46 Конституції, заявляючи, що її пенсія не повинна бути нижчою за прожитковий мінімум. Однак національні суди не вчинили жодної спроби проаналізувати позов заявниці з цієї точки зору, попри пряме посилання у кожній судовій інстанції. Не у компетенції Суду вирішувати, який шлях міг би бути найадекватнішим для національних судів при розгляді цього аргументу. Однак, на думку Суду, національні суди, цілком ігноруючи цей момент, хоча він був специфічним, доречним та важливим, не виконали свої зобов'язання щодо пункту 1 статті 6 Конвенції. Відповідно було порушення цього положення.

справа “Троніна проти України”, 2006.

Дякую за увагу!